

Waterschap
Rivierenland

sterke dijken
schoon water

Nieuwsbrief dijkversterking

Tiel – Waardenburg

Waardevolle Waaldijk

7•2019

De dijk tussen Tiel (Inundatiekanaal) en Waardenburg (A2) moet worden versterkt. Hij voldoet niet aan de wettelijke veiligheidsregels. De afgelopen jaren heeft het waterschap gezocht naar oplossingen om de dijk te versterken. Inmiddels weten we op hoofdlijnen hoe we de dijk willen versterken. We zijn nu aan het verfijnen. Met deze nieuwsbrief informeren we u over onze activiteiten van de afgelopen periode. Ook leest u wat we nu aan het doen zijn.

Van de projectmanager

Henk Havinga

“In de vorige nieuwsbrief meldde ik u dat we het dijkontwerp verder zouden uitwerken op basis van aangescherpte uitgangspunten.

Dit nog wel met het voorbehoud van goedkeuring van het bestuur van het waterschap. Het besluit hierover staat gepland voor september. We weten nu tot op ongeveer vijf meter nauwkeurig hoeveel ruimte er nodig is voor de versterkte dijk. Ook zijn of gaan we met u in gesprek over dit aangescherpte en verder gedetailleerde ontwerp (de dijkgesprekken). Het resultaat van die gesprekken wordt voor zover mogelijk verwerkt in een nog preciezer ontwerp, waarbij we tot op exact één meter nauwkeurig weten hoeveel ruimte de nieuwe dijk nodig heeft.

Dit noemen we het vergunningen-ontwerp omdat het de basis vormt voor het aanvragen van de nodige vergunningen. Dit ontwerp is naar verwachting gereed in het voorjaar van 2020.

Vinden van een aannemer

Dit najaar starten we met het vinden van een aannemer die de dijkversterking straks gaat uitvoeren. We willen dit zorgvuldig doen. De klankbordgroep kijkt ook met ons mee wanneer het gaat om de selectie van de aannemer (meer informatie hierover vindt u in deze nieuwsbrief). Begin september is er een informatie-bijeenkomst voor marktpartijen. Daarna kunnen partijen zich aanmelden. Vaak zijn dit combinaties. Vervolgens vindt een selectie plaats van drie partijen of combinaties. Na gesprekken met deze partijen beschrijven zij in een plan hoe ze de dijkversterking willen gaan uitvoeren. Uiteindelijk kiezen we de aannemerscombinatie die de dijkversterking gaat uitvoeren.”

Dijkgesprekken en dijkbijeenkomsten

Hendrika Jager

Hendrika Jager is omgevingsmanager voor dijkversterking Tiel-Waardenburg. Zij houdt zich onder andere

bezig met de dijkgesprekken en dijkbijeenkomsten. Hieronder vertelt ze daarover.

“Het is nog volop zomervakantie op het moment dat ik de tekst voor deze nieuwsbrief schrijf. De eerste dijkgesprekken zitten erop. Ik kijk terug op een intensieve maar geslaagde eerste ronde. De zomervakantie is voor het omgevingsteam een moment geweest om terug te kijken en te leren. Wat ging goed en waar is verbetering gewenst en nodig.

>> Van de klankbordgroep hebben we tips ontvangen die ons hierbij helpen. Eén van de tips is om beter aan te sluiten bij de verwachtingen van de dijkbewoners. Begin het dijkgesprek daar, waar het voor de dijkbewoners vorig jaar is geëindigd en neem ze mee. De klankbordgroep heeft ook gevraagd om de wensen van de bewoners nadrukkelijker in het dijkgesprek mee te nemen en te laten zien. Dijkbewoners herkennen dan beter de wensen en ideeën die zij hebben ingebracht, en dit vergroot het vertrouwen over en weer.

In de eerste twee weken van september gaan we verder met de dijkgesprekken in de dorpen Ophemert, Varik, Heesselt en Opijnen. De bewoners aan de dijk uit deze dorpen hebben inmiddels een persoonlijke uitnodiging van ons ontvangen.

Dijkbijeenkomsten

In de maand september bereiden we ons voor op de dijkbijeenkomsten die we voor alle betrokkenen en geïnteresseerden uit de dorpen organiseren. Deze bijeenkomsten zijn een vervolg op de dijkgesprekken.

De dijkbijeenkomsten gaan in oktober plaatsvinden. Exacte data en locaties zijn nu nog niet bekend. Wij informeren u tijdig.

Keukentafelgesprekken

Wij merken dat de uitleg die wij geven aan het begrip 'keukentafelgesprekken' vragen oproept. Het keukentafelgesprek gaat over de gevolgen van de dijkversterking voor u als individu. Het is dus geen groepsgebrek. Het initiatief tot het plannen van een keukentafelgesprek ligt bij ons, als projectorganisatie van de dijkversterking. De gesprekken zijn bedoeld voor de (dijk)bewoners met een direct belang aan de dijk. Hiermee bedoelen we de dijkbewoners waarvan het perceel aan de dijk ligt en de dijkbewoners die afhankelijk zijn van de dijk voor de ontsluiting van hun perceel. Andere betrokkenen of geïnteresseerden die behoefte hebben aan een keukentafelgesprek kunnen dit aan ons doorgeven. Dan maken we een afspraak. En elke dinsdag tussen 16:00 en 17:00 uur staat de deur van het Koetshuis voor u open. U kunt dan bij ons terecht met uw vragen over de dijkversterking."

Onderzoeken op en rond de dijk

Afgelopen periode zijn er veel onderzoeken op en rond de dijk geweest. Het is goed mogelijk dat u daar als bewoner of bezoeker wat van gezien of gemerkt heeft. Hieronder een korte samenvatting van de 'conditionerende onderzoeken' die de afgelopen maanden hebben plaatsgevonden, of nog lopen.

Boominventarisatie

Onlangs is er een inventarisatie gedaan van de bomen op en om de dijk. Hierbij zijn onder andere de leeftijd, soort, hoogte, en andere belangrijke gegevens van de bomen geïnventariseerd. De inventarisatie is nodig om in het ontwerp rekening te houden met bestaande bomen, en zodat er gecompenseerd kan worden als er bomen verwijderd moeten worden.

Pandentoets

De werkzaamheden voor het versterken van de dijk kunnen effect hebben op de woningen bij/aan de dijk, zoals trillingen en/of zettingen van de ondergrond.

Om inzicht te krijgen in de bouwstaat van deze woningen hebben we een pandentoets uitgevoerd. Hierbij wordt, naast een visuele opname ook gekeken naar (historische) bouwtekeningen van het pand. Zo kunnen we de best mogelijke inschatting maken van de gevoeligheid van het pand. Bij de start van de uitvoeringswerkzaamheden zullen we de gevoelige panden monitoren om eventuele schade goed in beeld te krijgen. Zo mogelijk proberen we dit te voorkomen en als er toch schade optreedt zullen we die herstellen.

Geotechnisch en geofysisch onderzoek

Op veel locaties is er met de sondeerwagens en -rupsen op en rond de dijk onderzoek gedaan naar de grondeigenschappen. Dit is nodig om een goed beeld te krijgen van de grondopbouw. Naast de sonderingen is er op sommige dijkvakken ook onderzoek gedaan naar de staat van de steenbekleding op de dijk.

Cultuurhistorisch onderzoek

Om de cultuurhistorische waarden van het gebied goed in beeld te krijgen is het

cultuurhistorisch onderzoek uitgevoerd. Er zijn enkele (cultuur)historici en verenigingen uit de omgeving gevraagd om mee te lezen met het rapport om zo de lokale kennis optimaal te benutten.

Komende onderzoeken

De komende tijd starten we met het milieuhygiënisch bodemonderzoek, verkennend archeologisch onderzoek en onderzoek naar de kwaliteit en dikte van de kleilaag van de dijk. Meer over het hoe en waarom van al deze onderzoeken kunt u vinden in de brochure 'Conditionerende onderzoeken bij de dijkversterking'. Deze is te vinden op onze projectlocatie 't Koetshuis in Neerijnen en op de website.

Grond in eigendom bij de dijkversterking

Om de dijkversterking uit te kunnen voeren en straks de dijk goed te kunnen beheren, heeft Waterschap Rivierenland grond in eigendom nodig. Inmiddels zijn twee erkende taxatiebureaus werkzaam voor het project om de gronden te verwerven.

We verdelen het traject in twee delen, met twee grondverwervingsteams:

1. Traject Tiel tot en met Varik (dijkpaal 10-96); Arcadis Nederland B.V. (combinatie Arcadis Nederland B.V., Kendes Rentmeesters en Gloudemans). De omgevingsmanager van het waterschap voor dit traject is Paul Dano.
2. Varik tot en met Waardenburg (dijkpaal 95-205); Meander Grondverwerving en Advies B.V. De omgevingsmanager van het waterschap voor dit traject is Ingrid Ilding.

De taxateurs/grondverwervers zullen - wanneer het ontwerp van de dijk bekend is - namens het waterschap gaan taxeren en onderhandelen. Vooraf maakt het waterschap schriftelijk aan u kenbaar welke taxateur/grondverwerver met u zal kennismaken en met u de gesprekken en onderhandelingen zal voeren. Meer over grondverwerving is te vinden in de brochure hierover. Deze is te vinden op onze projectlocatie 't Koetshuis in Neerijnen en op de website.

Klankbordgroep betrokken bij de selectie van een aannemer

Tijdens de uitvoering van de dijkversterking zal er in meer of mindere mate overlast optreden voor de omgeving. Daar ontkomen we niet aan, maar we kunnen het wel zoveel mogelijk beperken. Belangrijk hierbij is dat er een aannemer gekozen wordt die oog heeft voor de omgeving.

Het is gebruikelijk dat de keuze van de aannemer volledig bij de projectorganisatie ligt. Nu willen we kijken of dat ook anders kan. Ook wij zijn gebaat bij zo min mogelijk overlast tijdens de uitvoering.

Bij een van de bijeenkomsten van de klankbordgroep hebben we de mogelijke rol van de klankbordgroep besproken bij de keuze van de aannemer. De klankbordgroep (of een deel ervan) kan op twee momenten een advies geven aan de projectorganisatie. Zij kan adviseren over welke wensen en eisen we vanuit de omgeving moeten meenemen bij de uitvraag van de

aannemer. Ook kan de klankbordgroep adviseren bij de beoordeling van de aanbiedingen van de aannemers. Welke aannemer houdt het meest rekening met de wensen vanuit de omgeving?

We constateerden met de klankbordgroep dat naast dit aspect er veel meer belangen, wensen en eisen zijn die een rol spelen bij het kiezen van een aannemer. De invloed van de klankbordgroep is dan ook beperkt en zeker niet doorslaggevend. Maar we geven zo wel bij de aannemer aan dat de omgeving serieus wordt genomen binnen het dijkversterkingsproject.

Waterschap
Rivierenland

De planning op hoofdlijnen

Verkenning- fase	2018	<ul style="list-style-type: none"> Voorkeursvariant bestuurlijk vastgesteld (noemen we nu voorkeursalternatief-VKA)
Planuitwerkings- fase	2019	<ul style="list-style-type: none"> Vorbereiding van het dijkontwerp Vorbereiding grondverwerving Vorbereiding vinden van de juiste aannemer(s) Gesprekken met bewoners en organisaties (september) Dijkbijeenkomsten (oktober) Start keukentafelgesprekken en grondverwerving (vanaf november) Concept dijkontwerp
	2020	<ul style="list-style-type: none"> Aannemer aan boord Keukentafelgesprekken Definitief dijkontwerp Ter inzage legging projectplan Waterwet, milieueffectrapportage, bestemmingsplan en vergunningen (moment van inspraak voor belanghebbenden)
Uitvoerings- fase	2021 2023	<ul style="list-style-type: none"> Start uitvoering Dijk hoogwaterveilig

Meer informatie

Deze nieuwsbrief over dijkversterking Tiel-Waardenburg is een uitgave van Waterschap Rivierenland. U kunt ons vinden op de projectwebsite van Waterschap Rivierenland: www.wsrl.nl/TielWaardenburg en op facebook. Op de website kunt u diverse brochures downloaden. Deze liggen ook in het Koetshuis in Neerijnen.

We ontvangen graag uw e-mailadres, zodat we u in de toekomst beter op de hoogte kunnen houden. Geef uw e-mailadres door via Tiel-Waardenburg@wsrl.nl. Als u zich wilt afmelden voor deze nieuwsbrief kunt u ons een mail sturen of bellen.

Contact

Voor vragen en opmerkingen kunt u contact opnemen met een van de omgevingsmanagers via telefoonnummer (0344) 64 99 00. U kunt ook mailen naar Tiel-Waardenburg@wsrl.nl. Elke dinsdag tussen 16:00 en 17:00 uur is het Koetshuis voor bezoekers geopend en kan een van de omgevingsmanagers u te woord staan. Ons adres: Van Pallandtweg 11, 4182 CA Neerijnen.

Waterschap Rivierenland

Postbus 599
4000 AN Tiel
(0344) 69 90 90
www.waterschaprivierenland.nl

 @waterveiligheidTielWaardenburg

Samenwerken bij bescherming tegen overstromingen

HWBP
voor sterke dijken

Dijkversterking Tiel-Waardenburg is onderdeel van het Hoogwaterbeschermings-programma (HWBP) en valt onder het Deltaprogramma van het Rijk. Het Rijk en de waterschappen nemen vanuit het HWBP gezamenlijk maatregelen om Nederland te beschermen tegen overstromingen.

Waterschap Rivierenland werkt samen met bewoners en andere betrokkenen om goede dijkversterkingsplannen te maken. In de periode tot 2050 gaat het om zo'n 400 km dijken in het riviereengebied.